

Creative
Europe

PRESSEMEDDELELSE

Bevaring af undersøiske arkæologiske lokaliteter vinder EU's Kulturarvspris / Europa Nostra-prisen 2016

Bruxelles / Haag, 7. april 2016. Europakommissionen og Europa Nostra afslørede i dag vinderne af EU's Kulturarvspris / Europa Nostra-prisen 2016, Europas fornemste pris inden for bevaringsområdet. De 28 prisvindere fra 16 lande er blevet belønnet for deres eksemplariske resultater inden for bevaringsarbejde, forskning, særlige præstationer samt pædagogiske tiltag og oplysningskampagner. Uafhængige ekspertjuryer bedømte i alt 187 ansøgninger indsendt af organisationer og enkeltpersoner fra 36 lande over hele Europa og udvalgte prisvinderne. Borgere fra hele verden kan nu [stemme online](#) om, hvem der skal have publikumsprisen, og mobilisere støtte til de(t) vindende projekt(er) fra deres eget eller et andet europæisk land.

De projekter, som juryen har udvalgt, er fremragende eksempler på kreativitet, innovation, bæredygtig udvikling og socialt engagement på bevaringsområdet overalt i Europa. Blandt de bemærkelsesværdige initiativer, der bliver belønnet i 2016, er: renovering af en hængende gangsti på de stejle sider af en kløft, som har gjort et utroligt naturskønt område tilgængeligt for alle besøgende og dermed har tiltrukket en ny bølge af turisme til regionen (Spanien); udviklingen af en industriel digitaliseringsmetode, som har resulteret i digitaliseringen af næsten 9 mio. zoologiske, botaniske og geologiske eksemplarer fra hele Europa og andre steder, som er af kolossal betydning for forskere i hele verden; engagementet hos ansatte på et nationalt museum, som arbejdede hårdt og uden løn i tre år for at holde museet åbent i en vanskelig politisk situation (Bosnien-Herzegovina); og en oplysningskampagne, som opfordrer borgerne til at "adoptere" monumenter af kulturel og historisk betydning i deres lokalområder, passe på dem og tage dem i brug igen (Finland). For første gang er der også blevet givet en pris for et fremragende projekt i Island: restaureringen og omdannelsen til et museum af det tidligere franske hospital i Fáskrúðsfjörður.

"Jeg ønsker vinderne og deres teams hjertelig til lykke med deres fremragende arbejde. Takket være deres evner og engagement er en lang række europæiske kulturskatte blevet reddet og revitaliseret til glæde for os og for kommende generationer. Deres projekter øger opmærksomheden omkring kulturarven som en strategisk ressource for Europas samfund og økonomi. Kulturarven forener folk og bygger bro mellem fortid, nutid og fremtid. Samtidig skaber den økonomisk vækst, fremmer bæredygtig udvikling og bidrager til inklusion og deltagelse i samfundslivet – som er vigtigere i dag end nogensinde før. Det er derfor, vi støtter prisen og andre kulturarvsprojekter gennem vores Creative Europe-program og vil blive ved med at gøre det fremover," udtalte **Tibor Navracsics**, EU-kommissær for uddannelse, kultur, ungdom og sport.

"Alle disse prisbelønnede projekter beviser, at bevaringsarbejde betyder noget for Europa og dets indbyggere. Den kulturelle arv er en drivkraft for bæredygtig økonomisk udvikling og styrker sammenhængskraften i vores multikulturelle samfund, som det i vidt omfang er blevet anerkendt af EU's institutioner og tydeligt demonstreret i den nyligt udsendte rapport 'Cultural Heritage Counts for Europe'. Det glæder mig meget, at dette års prisuddeling finder sted i min fødeby Madrid og særlig i et så specielt kulturelt monument som Zarzuela-teateret," tilføjede **Plácido Domingo**, den verdenskendte operasanger og formand for Europa Nostra.

Vinderne af EU's kulturarvspris 2016 vil blive fejret ved en højt profileret prisuddeling på det gamle Zarzuela-teater i Madrid den 24. maj om aftenen, som EU-kommissær Navracsics og Plácido Domingo er værter for. Prisuddelingen vil samle over 1.000 mennesker, deriblandt bevaringsekspertter, frivillige og støtter fra hele Europa foruden højtstående repræsentanter for EU's institutioner, værtslandet og andre medlemsstater. Under ceremonien vil de syv vindere af Grand Prix-prisen, som hver får 10.000 €, og vinderen af publikumsprisen, valgt blandt dette års vinderprojekter, blive afsløret.

Prisvinderne vil desuden præsentere deres fremragende bevaringsprojekter ved en Excellence Fair den 24. maj om formiddagen i hovedkontoret for arkitektforeningen i Madrid og deltage i forskellige netværksarrangementer under European Heritage Congress (22.-27. maj) i Madrid, organiseret af Europa Nostra inden for rammerne af dens netværksprojekt 'Mainstreaming Heritage', som støttes af EU's Creative Europe-program.

KONTAKTPERSONER

Europa Nostra

[Joana Pinheiro](#) +31 70 302 40 55

[Elena Bianchi](#) +31 70 302 40 58

Europakommissionen

[Nathalie Vandystadt](#) +32 2 2967083

[Axel Fougner](#) +32 2 2957276

Bevaring af undersøiske arkæologiske lokaliteter

[Henrik Schilling](#) +45 41 20 60 16

YDERLIGERE OPLYSNINGER

www.europanostra.org/news/748

Twitter: [@europanostra](#)

Om hvert vinderprojekt:

[informationer og juryens kommentarer](#)

[fotos i høj opløsning](#) og [videoer](#)

[Creative Europe website](#)

Twitter: [@europe_creative](#)

[Commissioner Navracsics website](#)

Prisvindere i 2016

Kategorien bevaringsarbejde

- [Ombygning af De Hoom-bryggeriet til et kreativt center, Leuven, BELGIEN](#)
- [Den byzantinske Sankt Peters Kirke i Kastania, Mani, GRÆKENLAND](#)
- [Traditionel vandmølle i Agios Germanos, Prespes, GRÆKENLAND](#)
- [Det franske hospital i Fáskrúðsfjörður, ISLAND](#)
- [Diokletians Bade, fattighus og friuftsbad, Rom, ITALIEN](#)
- [Museum Oud Amelisweerd i Bunnik, Utrecht, NEDERLANDENE](#)
- [Fort Kijkuit i Kortenhoef, Noord-Holland, NEDERLANDENE](#)
- [Katedral og stiftsmuseum i Santarém, PORTUGAL](#)
- [The King's Little Passway \(Kongens lille gangsti\) i El Chorro-kløften, Malaga, SPANIEN](#)
- [Seks kirker i Lorca, Murcia, SPANIEN](#)
- [Knockando Woolmill i Aberlour, STORBRITANNIEN](#)
- [Wimpole Halls gotiske tårn i Wimpole, Cambridgeshire, STORBRITANNIEN](#)

Kategorien forskning

- [Preservation of underwater archeological sites \(Bevaring af undersøiske arkæologiske lokaliteter\), europæisk projekt koordineret i København, DANMARK](#)
- ['Granaries of Memory', Bra, ITALIEN](#)
- [Digitalisering af samlingen i Naturalis Biodiversity Center i Leiden, NEDERLANDENE](#)
- [Bevaringsstudie af landsbyen Gostuša i distriktet Pirot, SERBIEN](#)
- [Prehistoric Picture Project. Pitoti: Digital Rock-Art, Cambridge, STORBRITANNIEN](#)

Kategorien særlige præstationer

- [Ansatte og Aktivister ved Nationalmuseet of Bosnien-Herzegovina i Sarajevo, BiH](#)
- [Fru Giulia Maria Crespi, Milano, ITALIEN](#)
- [Storfjordens Venner, Sunnmøre, NORGE](#)

Kategorien pædagogiske tiltag og oplysningskampagner

- ['The Great War through the Eyes of a Child', Roeselare, BELGIEN](#)
- ['Star in School', Karlovac, KROATIEN](#)
- ['Adopt a Monument', Tampere, FINLAND](#)
- [Bevarelse og fremme af dansearven, Berlin, TYSKLAND](#)
- ['The Little Museum of Dublin', Dublin, IRLAND](#)
- [Uddannelsesprogram vedrørende kulturarv: 'Apprendisti Ciceroni', Milano, ITALIEN](#)
- [Bæredygtig udvikling af Mourela-plateauet, Peneda-Gerês Nationalpark, PORTUGAL](#)
- ['Heritage Schools', Bristol, STORBRITANNIEN](#)

Derudover tildeles der en Europa Nostra-pris til et fremragende bevaringsprojekt fra et europæisk land, som ikke deltager i EU's Creative Europe-program.

Kategorien særlige præstationer:

[Nationalt historisk og kulturelt museums-reservat "Niasvizh", Niasvizh, HVIDERUSLAND](#)

Bevaring af undersøiske arkæologiske lokaliteter, europæisk projekt koordineret i København,

Havet omkring Europa er et sandt skatkammer for kulturarv. Skibsvrag, oversvømmede byer og sunkne landskaber venter fortsat på at blive opdaget og undersøgt. UNESCO anslår, at der ligger mere end 3.000.000 skibsvrag på havbunden verden over, som endnu ikke er udforsket. Øget udnyttelse af havbunden til bl.a. havvindmøller, rørledninger og undersøiske kabler gør det nødvendigt at udvikle nye metoder til at håndtere og beskytte denne uvurderlige kulturarv.

Et europæisk konsortium på 7 forskningsinstitutioner og 4 mindre virksomheder fra syv lande – Danmark, Tyskland, Grækenland, Italien, Holland, Sverige og Storbritannien – er gået sammen om at forbedre forholdene for marinarkæologi og bevaring i Europa. Afdelingen for Bevaring og Naturvidenskab ved Nationalmuseet i Danmark koordinerede indsatsen i form af projektet SASMAP (Development of Tools and Techniques to Survey, Assess, Stabilise, Monitor and Preserve Underwater Archaeological Sites).

Konsortiet har gjort store fremskridt i udviklingen af nye metoder til at kortlægge, vurdere og beskytte Europas undersøiske kulturarv, og har afprøvet metoderne i praksis på adskillige arkæologiske lokaliteter. Det drejer sig blandt andet om oldtidshavnen Sounion i Grækenland, den forhistoriske boplads Tudsehage i Danmark, den romerske by Baia i Italien og et 1700-tals skibsvrag i Holland. Forskningen blev udført med nye fremgangsmåder og samlede en imponerende gruppe forskere indenfor marin arkæologi og konservering, in situ bevaring, trænedbrydning, geokemi og geofysik. Gruppen fokuserede især på beskyttelsen af ovennævnte fund ved udviklingen af nye værktøjer og metoder. De innovative teknologier og metoder har også haft effekt på en større skala og bidraget væsentligt til marinarkæologi. Kortlægning af undersøiske fund, vurdering af bevaringstilstanden for arkæologisk træ, og generel stabilisering af fund er blot nogle af de områder, hvor SASMAP har udviklet væsentlige forbedringer.

Juryen anså SASMAP projektet for at være *“et eksempel på bedste praksis indenfor bevaring af undersøisk kulturarv”* og roste *“konsortiets engagement i at få formidlet resultaterne til fagfolk over hele verden”*. Juryen udtrykte også håbet om at *“arbejdet med at bevare vores oversete undersøiske kulturarv vil fortsætte overalt i Europa”*.

Baggrund

EU's kulturarvspris / Europa Nostra-prisen

[EU's kulturarvspris / Europa Nostra-prisen](#) blev indstiftet af Europakommissionen i 2002 og er blevet uddelt af Europa Nostra lige siden. Den hylder og promoverer bedste praksis inden for bevaring af kulturarv, forskning, forvaltning, frivilligt arbejde, undervisning og kommunikation. Dermed bidrager den til at styrke offentlighedens bevidsthed om kulturarven som en strategisk ressource for Europas økonomi og samfund. Prisen støttes af EU's Creative Europe-program.

I de forgangne 14 år har organisationer og enkeltpersoner fra **39 lande** indsendt i alt **2.540 ansøgninger** om prisen. Med hensyn til antallet af projekter fordelt på lande fører Spanien med 480 projekter fulgt af Storbritannien med 276 ansøgninger. På tredjepladsen kommer Italien (239 projekter), på fjerdepladsen Tyskland (190 projekter) og på femtepladsen Frankrig (114 projekter). Blandt kategorierne har bevaringsarbejde haft flest ansøgninger (1524) derefter kommer pædagogiske tiltag og oplysningskampagner (378), derefter forskning (319) og endelig særlige præstationer for kulturarven (297).

Siden 2002 har uafhængige ekspertjuryer udvalgt **426 prisvindende projekter fra 34 lande**. Ligesom for antallet af ansøgninger ligger Spanien på førstepladsen med 59 vundne priser. Storbritannien ligger på andenpladsen med 58. Italien ligger på tredjepladsen (33 priser), Tyskland på fjerdepladsen (28 priser) og Grækenland på femtepladsen (25 priser). For kategoriernes vedkommende har bevaringsarbejde flest vindere (256) fulgt af særlige præstationer (63), pædagogiske tiltag og oplysningskampagner (55) og endelig forskning (52).

I alt 88 Grand Prix-priser på 10.000 € er blevet uddelt til særlig fremragende kulturarvsprojekter, udvalgt blandt de prisvindende projekter.

EU's kulturarvspris / Europa Nostra-prisen har desuden styrket kapaciteten i kulturarvssektoren i Europa ved at sætte fokus på bedste praksis, fremme udveksling af viden over landegrænserne og knytte forskellige projektdeltagere sammen i større netværk. Prisen har også haft stor betydning for vinderne i form af større national og international opmærksomhed, yderligere finansiering og øget tilstrømning af gæster. Derudover har den forøget offentlighedens opmærksomhed på vores fælles kulturarv og sat fokus på dens særlige europæiske karakter. Prisen er derfor et meget vigtigt redskab til at promovere Europas kulturarv.

Europa Nostra

[Europa Nostra](#) er den fælleseuropæiske sammenslutning af kulturarvs-ngo'er og støttes også af en bred kreds af offentlige instanser, private virksomheder og enkeltpersoner. Organisationen dækker 40 lande i Europa og er civilsamfundenes stemme i spørgsmålet om bevaring af Europas kultur- og naturarv. Den blev grundlagt i 1963 og anerkendes i dag som Europas mest repræsentative netværk inden for beskyttelse af kulturarven. Plácido Domingo, den verdenskendte operasanger og dirigent, er formand for organisationen. Europa Nostra arbejder for at redde Europas truede monumenter, historiske steder og landskaber, især gennem programmet "De 7 mest truede". Organisationen belønner fremragende præstationer gennem EU's kulturarvspris / Europa Nostra-prisen. Den bidrager desuden til formulering og implementering af europæiske strategier og politikker i forhold til kulturarven gennem en struktureret dialog med europæiske institutioner og koordinering af European Heritage Alliance 3.3.

Creative Europe

[Creative Europe](#) er det nye EU-program, der har til formål at støtte de kreative og kulturelle sektorer og gøre det muligt for dem at forøge deres bidrag til jobskabelse og vækst. Med et budget på 1,6 billioner euro for perioden 2014-2020 støtter det organisationer inden for kulturarvsbevaring, scenekunst, billedkunst, interdisciplinær kunst, forlagsvirksomhed, film, tv, musik og computerspil foruden titusinder af kunstnere og folk beskæftiget inden for kulturelle og audiovisuelle områder. Støtten vil gøre det muligt for dem at operere i hele Europa, tiltrække nye publikumsgrupper og udvikle de færdigheder, der kræves i den digitale tidsalder.